

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200564
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619200564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogranovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka Mgr. P. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., U. mieru XX/XX a otec B. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. U. XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/39/2019-217 zo dňa 17. júna 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Ž i a d e n z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na mal. N. zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 1.4.2019 a návrh zdôvodnila tým, že maloletá sa narodila v manželstve, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/95/2015 zo dňa 26.5.2015, na čas rozvodu súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného v sume 100 eur mesačne. V tom čase mala maloletá dva roky, odvtedy sa situácia zmenila v tom zmysle, že dieťa má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, je uznaná za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, je potrebné navštevovať s ňou odborné ambulancie v Nitre a Bratislave, potrebuje špeciálnu ortopedickú obuv, za ktorú sa dopláca, raz ročne absolvuje kúpeľnú rehabilitačnú liečbu. Otec sa na týchto zvýšených výdavkoch odmieta podieľať, platí len určené výživné, s dcérou sa stretáva, obdarúva ju hračkami.

2. Otec s návrhom nesúhlasil, uviedol, že má také výdavky, ktoré mu nedovoľujú platiť vyššie výživné, pretože má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére Ľuboslave, na ktorú platí dobrovoľne vyššie výživné, než bolo určené súdom, pričom dcéra si podala návrh na zvýšenie výživného, ďalšie výdavky má na bývanie v Bratislave, u priateľky v Leviciach, na rekonštrukciu rodinného domu v I. U., kde ho doposiaľ murárske práce na štvrtine domu vyšli 4.000 eur. Je ochotný N. založiť účet, na ktorý jej bude sporiť do dospelosti, pokiaľ aby mu súd vyživovaciu povinnosť zvýšil ako na N. tak aj na E., neoplatí sa mu chodiť do práce, zostane doma a bude poberať len výsluhový dôchodok, ktorý aj teraz poberá.

3. Kolízny opatrovník odporučil návrhu matky vyhovieť a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca s prihliadnutím na jeho majetkové a príjmové pomery.

4. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie vo veci takto rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/95/2015 zo dňa 26.05.2015, právoplatný dňa 09.06.2015 tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na mal. N. zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2019.

II. Zročné výživné za čas od 01.04.2019 do 30.06.2019 v sume 300 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

5. Skutkový stav vecí súd prvej inštancie zistil nasledovne:

6. Rozsudkom sp. zn. 9P/95/2015 zo dňa 26.5.2015, právoplatným dňa 9.6.2015 súd rozviedol manželstvo rodičov mal. N., na čas po rozvoďte maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného mesačne sumou 100 eur, ktorú je povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletou neupravil a rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka bola v tom čase na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 eur mesačne, mala ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dcéram z jej predošlého rozvedeného manželstva a to k Q. A., nar. XX.XX.XXXX, v tom čase študentke vysokej školy - Vysoké učení technické v K. a k mal. C. A., nar. XX.X.XXXX, v tom čase študentke gymnázia v E.. Otec v tom čase pracoval ako policajt na úrade pre ochranu verejných činiteľov Ministerstva vnútra SR s priemerným čistým mesačným zárobkom 910 eur, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére E. L., nar. X.X.XXXX, pochádzajúcej z jeho predošlého rozvedeného manželstva. V súčasnosti je matka zamestnaná na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, miesto výkonu práce má v Topoľčanoch, priemerne mesačne zarába 587,73 eur. Býva s dcérami v rodinnom dome v Tovarníkoch, ktorý si kúpila na hypotekárny úver, ktorý spláca po 150 eur, zostatok úveru je 24.000 eur. Staršie dve už plnoleté dcéry študujú obidve na vysokej škole v Brne, ich otec im platí výživné každej po 100 eur mesačne a aj ona dcéram posieľa každý mesiac po 100 eur. Mesačné náklady na bývanie má matka za plyn 120 eur, za elektrinu 80 eur, za vodu 30 eur. Maloletá N. je uznaná za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, matka s ňou navštevuje odborné ambulancie a to neurologickú a ortopedickú, absolvuje s ňou kúpeľné rehabilitačné pobyty. S tým súvisia zvýšené náklady na cestovné, hradenie pobytu matky v kúpeľoch, kupovanie špeciálnej ortopedickej obuvi pre maloletú. Maloletá od septembra tohto roka začne navštevovať Základnú školu na ul. Hollého v Topoľčanoch, doteraz navštevuje Materskú školu na ul. J. C. v E.. Otec je v súčasnosti zamestnaný na Ambasáde štátu Izrael v Bratislave, s priemerným čistým mesačným zárobkom 1.067 eur, poberá tiež výsluhový dôchodok v sume 818,42 eur od 1.12.2018, pri odchode z policajného zboru mu bolo vyplatené odchodné vo výške 17.649,58 eur. Otec je vlastníkom rodinného domu v I. U., kde ale nebýva, pretože podľa neho je dom v súčasnosti neobývateľný, rekonštruuje ho. Býva v prenajatom byte v Leviciach so svojou priateľkou a jej dcérou, na bývanie priateľke prispieva 200 eur mesačne. Okrem toho si v Bratislave prenajíma izbu, aby mal v prípade potreby kde prespať, za prenájom platí mesačne 230 eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére E. L., nar. X.X.XXXX, pochádzajúcej z jeho prvého manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 12C/173/2009 zo dňa 27.1.2010, právoplatným dňa 27.1.2010. Uvedeným rozsudkom bola v tom čase mal. E. zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť v sume 70 eur mesačne. V súčasnosti na Okresnom súde Humenné prebieha pod spisovou značkou 10Pc/9/2019 konanie o návrhu navrhovateľky E. L. na zvýšenie výživného voči otcovi, ktoré žiada zvýšiť od 1.9.2019 na sumu 500 eur mesačne, vo veci je určený termín pojednávania na deň 13.8.2019.

7. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na uvedený skutkový stav vecí a citované ustanovenia Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov - § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3), odôvodnil nasledovne:

8. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola v roku 2015, došlo k takej zmene pomerov u účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom, pretože odvtedy uplynula doba štyri roky, maloletá vyrástla, v čase určenia výživného bola v útlom veku, matka s ňou bola na rodičovskej dovolenke, v súčasnosti maloletá navštevuje materskú školu a od septembra

nastúpi do prvého ročníka základnej školy. Za uvedené obdobie niekoľkonásobne vzrástli náklady na výživu maloletej a jej ďalšie odôvodnené potreby. Keďže N. je ťažko zdravotne postihnutá, náklady na jej odôvodnené potreby sú vyššie, čo matka preukázala predloženými dokladmi. Matka s ňou musí navštevovať odborné ambulancie mimo miesta bydliska, kupovať jej špeciálnu obuv, absolvovať pobyty v kúpeľoch. U rodičov došlo k zmene pomerov v tom, že sú obidvaja zamestnaní, otec má v súčasnosti dva príjmy a to z pracovného pomeru a zároveň je poberateľom výsluhového dôchodku. Obaja rodičia majú naďalej ďalšie vyživovacie povinnosti k deťom z ich predošlých manželstiev tak, ako mali v čase rozvodu ich manželstva. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a preto s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, dobu, ktorá uplynula od určenia výživného, osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 1.4.2019. Uvedená výška výživného je primeraná veku a odôvodneným potrebám maloletej ako aj pomerom na strane povinného rodiča. Otec tvrdil, že vyššie než doteraz určené výživné bude mať preňho likvidačné následky, pretože aj plnoletá dcéra sa domáha zvýšenia výživného a pokiaľ mu súdy obidve vyživovacie povinnosti zvýšia, nebude mať z čoho platiť výživné a hradiť si svoje výdavky. K tomu je potrebné poznamenať, že súd rozhoduje podľa stavu, aký je v čase vyhlásenia rozsudku, v tomto prípade ešte otec nie je povinný platiť zvýšené výživné na plnoletú dcéru, súdom určená vyživovacia povinnosť na ňu je doposiaľ 70 eur mesačne. Otcov aktuálny príjem je v súčasnosti taký, že z neho môže bez problémov platiť výživné vo zvýšenej sume 200 eur a to aj s prihliadnutím na jeho mesačné výdavky, pričom súd pri rozhodovaní je povinný prihliadnuť aj na to, či ide o také výdavky povinného rodiča, ktoré je nevyhnutné vynaložiť. Otec si v súčasnosti platí za dve bývania, v Leviciach aj v Bratislave, okrem toho má k dispozícii bývanie aj v nehnuteľnosti, ktorú vlastní, preto by mal zvážiť, či je nevyhnutné platiť všetky tieto náklady, keď ako tvrdí, udržiavanie nehnuteľnosti, ktorú vlastní, ho finančne zaťažuje, čo však nemôže mať negatívny dopad na jeho povinnosť vyživovať svoje maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť, pretože vyživovacia povinnosť na maloleté dieťa má prednosť pred akýmikoľvek ďalšími výdavkami povinného rodiča. Súd pri rozhodovaní zároveň prihliadol aj na to, že matka sa na výžive a opatere maloletej N. podieľa nielen finančne, ale aj osobnou dennou starostlivosťou o ňu. Keďže súd zvýšil výživné s účinnosťou od 1.4.2019, rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od uvedeného dátumu do 30.6.2019 v sume 300 eur. Súd zročné výživné povolil otcovi splácať po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP (Civilný mimosporový poriadok - zák. č. 161/2015 Z. z.) tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

9. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len otec maloletých detí domáhajúci sa zrušenia bodu II. napadnutého rozsudku, nemenenia bodov III. a IV. rozsudku a zmeny rozsudku v bode I., takto:

Bod 1. zmeniť takto: miesto zvýšeného výživného zaviazal' otca N. L. k platbách tzv. bonusov (narodeniny, meniny, Vianoce, 6.12., začiatok a koniec školského roku) v presnom znení: „vykonať tieto platby v sumách až do 50% výšky výživného, s ohľadom na aktuálnu finančnú situáciu otca“. Ďalej: „preplácať výšku doplatku za ortopedickú ručne šitú obuv a za iné ortopedické pomôcky s tým priamo súvisiace, po predložení pokladničného bloku navrhovateľkou a po doložení navrhovateľky, že maloletá N. L., túto obuv denne používa minimálne 30 dní za sebou. Valorizovať platby výživného neodkladne po skončení rekonštrukcie domu a po následnej dohode s navrhovateľkou, ktorú bude ona písomne iniciovať“.

10. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že neboli splnené procesné podmienky - nebol poučený o svojich právach a povinnostiach, súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jeho práva, že súd prvej inštancie nevykonal porovnávanie dôkazov, že nevykonal ním označené dokazovanie a že jeho rozhodnutie vychádza z neobjektívneho vyhodnotenia dôkazov. Konkrétne nebol poučený o možnosti dohody, o ktorú dohodu sa navrhovateľka (matka detí) ani nepokúsila, a v dôsledku postupu súdu sa nedozvedel, ako sa nakladá so sumou 15,-Eur mesačne, ktorú posielala na označený účet a rovnako sa nedozvedel, či sú v zdravotnej dokumentácii uvedené poznámky o obuvi dieťaťa. Jeho rozbor predložených listinných dôkazov nebol vzatý do úvahy, keď navrhovateľke stačilo, že niečo vyhlásila, i keď svoje vyhlásenie buď ničím nepodložila alebo len pofidérnymi listinnými dôkazmi. Zopakoval v podstate svoje vyjadrenia k dôkazom a žiadal ich doplnenie podľa jeho návrhov a tiež to, aby sa na jeho príjem nahliadalo podľa pracovnej zmluvy a nie podľa súdu. Napadnutým rozhodnutím boli popreté práva jeho dieťaťa v Humennom, o objektívnosti súdu nemôže byť ani reči a

ak sudkyňa nemala v dostatočnej miere naštudovaný spis, ako si mohla dovoliť rozhodovať? Tvrdenie navrhovateľky, že dokázu prežiť zo sumy 200,-Eur mesačne, považuje za nepravdivé, s poukazom na výdavky. Je nutné hľadať aj na to, že JUDr. A. L. si dala žiadosť o zvýšenie výživného ako reakciu na žiadosť Mgr. L.. Dovolí si tvrdiť, že predložené bloky len z malej časti splňajú tvrdenie navrhovateľky o liekoch pre ŤŽP človeka, súd nekriticky, neobjektívne a jednostranne prevzal jej tvrdenia, bez ohľadu na jeho argumenty. Nikdy nepovedal, že udržiavanie nehnuteľnosti, ktorú vlastní, ho finančne zaťažuje, povedal to, že bývať v podnájme je finančne nákladné a toto chce čím skôr ukončiť. Teda prečítané z rozsudku inak, toto má jedinou logiku a to tendenčne ho vykresliť ako človeka neochotného platiť výživné na dcéru a za každých okolností sa tejto povinnosti vyhýbať. V maloletej Eliške je stále udržiavaný určitý strach a vôbec nie je vedená k samostatnosti a ako ju on má k tomuto viesť, keď mu navrhovateľka v tejto veci plánovane bráni, čím ešte viac a vedome znižuje jej samostatnosť a jej závislosť na navrhovateľke samotnej. Aká je vlastne osobná denná starostlivosť navrhovateľky o vlastnú dcéru? Vo svojich vyjadreniach navrhoval preskúmať pohyb na účtoch navrhovateľkiných starších dcér a aj ich otca, aby sa dokázala pravdivosť - nepravdivosť tvrdenia navrhovateľky o skromnom živote jej starších dcér; súd mu ani neodpovedal, prečo tento dôkaz nevykonal. K podanému odvolaniu pripojil otec rozbor predložených blokov k liekom, cenník kolejného a zápisnicu zo súdu dňa 17.06.2019. Dodatočne zaslal žiadosť o doplnenie dôkazov.

11. K podanému odvolaniu sa vyjadrila matka maloletej, ktorá vyjadrila s rozsudkom súhlas a žiadala jeho potvrdenie v plnom rozsahu. Predmetom konania je výška výživného a nie veci, ktoré tak obšírne otec v odvolaní opisuje, keď voči jeho tvrdeniam sa dôrazne ohradzuje, nakoľko tento vyvíja na dcéru psychický nátlak, a sám si vymyslí, čo mu vyhovuje. Otcovi sú prvoradé jeho záujmy, až potom záujmy dieťaťa. Jej návrh na zvýšenie výživného vyplynul z dôvodu, že sa s otcom dieťaťa nebolo možné dohodnúť na tom, aby prispieval na výdavky spojené so zabezpečením všetkých jej potrieb, v čase jeho podania ešte nemala vedomosť o zvýšení jeho príjmu a vychádzajú z toho, že rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov si myslí, že rozhodnutie je správne a v prospech dieťaťa.

12. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu resp. vyjadreniu matky nevyjadril.

13. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP - Civilný sporový poriadok - zák. č. 160/2015 Z. z.) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania neviazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, pričom súčasne o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti aj s ohľadom na odvolacie dôvody poukazuje na to, že

- výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu (§ 76 ods. 1 Zákona o rodine - citovaný súdom prvej inštancie), v dôsledku čoho nie je možné určiť výživné spôsobom, ako to žiadal odvolateľ - otec maloletej,
- na vady konania pred súdom prvej inštancie v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku prihliada odvolací súd len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP), keď odvolateľom tvrdené procesné pochybenie súdu prvej inštancie nemalo (nemohlo mať) za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie zistil skutkový stav veci v rozsahu potrebnom pre vydanie rozhodnutia (skutočný stav veci), keď svoje rozhodnutie náležitým spôsobom vecne a právne správne posúdil,
- za obdobie takmer 4 rokov od úpravy výživného na maloletú sa nesporne životné náklady a potreby maloletej zvýšili minimálne dvojnásobne, keď od septembra 2019 jej tiež pribudli náklady spojené s návštevou základnej školy, keď rovnako príjem výživou povinného otca sa zvýšil na dvojnásobok (zo sumy 910,-Eur na aktuálny celkový príjem 1.885,42 Eur) a nemožno neprihliadnuť ani na jednorázový príjem otca maloletej z vyplateného odstupného, keď výdavky otca na jeho nehnuteľnosť (chalupu) nemajú prednosť pred výdavkami na splnenie si jeho vyživovacej povinnosti,

- napriek zvýšeniu príjmu na strane matky maloletej oproti poslednému rozhodnutiu sa jej schopnosť plnenia si vyživovacej povinnosti k maloletej vo finančnej podobne výrazne nezvýšila, nakoľko táto má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dcéram študujúcim na vysokej škole v zahraničí, ktorá vyživovacia povinnosť ju limituje v schopnosti zo svojho príjmu pokrývať zvýšené výdavky na maloletú, čo však nemožno od nej ani požadovať, nakoľko vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia v rozsahu svojich schopností a možností a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov,
- súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy označené a požadované niektorým z účastníkov (podľa jeho predstáv), a rovnako nie je povinný reagovať (odpovedať) na všetky nepodstatné argumenty účastníkov,
- otec maloletej ním uvádzané výdavky na bývanie v Leviciach a Bratislave nezdokladoval,
- pre účely konania o zvýšení výživného je otázka realizácie styku otca s maloletou a jeho pohľad na starostlivosť matky o maloletú bezvýznamná,
- pri určení výživného nemožno prihliadať na platenie životnej poisťky maloletej a „prezenty“ otca maloletej pri realizácii styku, nakoľko vyživovacia povinnosť sa plní k rukám matky maloletej a tieto platby ju nenahrádzajú,
- v súvislosti so zdravotným stavom maloletej a potrebou návštevy lekára má matka maloletej zvýšené náklady na dopravu, keď rovnako v prípade sprevádzania na kúpeľnej starostlivosti dochádza u nej k zníženiu príjmu v zamestnaní, a že teda
- výška zvýšeného výživného nie je neprimeraná potrebám maloletej a rozsahu zmeny oproti poslednej úpravy výživného.

15. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.